

MIROSLAV HOLUB

ΧΕΡΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Δώσαμε χέρι βοήθειας στο χορτάρι—
κι έγινε σιτάρι.
Δώσαμε χέρι βοήθειας στη φωτιά—
κι έγινε πύραυλος.
Δισταχτικά,
μέ προφύλαξη,
δίνουμε χέρι βοήθειας
σ' ανθρώπους,
σέ κάποιους ανθρώπους...

Φ Τ Ε Ρ Α

*Έχουμε
μιά μικροσκοπική ανατομία
της φάλαινας
αυτό
δίνει στον
*Ανθρωπο
αυτοπεποίθηση
William Carlos Williams

*Έχουμε
ένα χάρτη του σύμπαντος
για μικρόδια,
έχουμε
ένα χάρτη ενός μικροδίου
για σύμπαν.

*Έχουμε
ένα Μεγάλο Παίχτη σκακιού
φτειαγμένο από ηλεκτρονικά κυκλώματα.

Μά πάνω απ' όλα
έχουμε
τήν Ικανότητα
νά καθαρίζουμε μπιζέλια,
νά πιάνουμε νερό στις χουφτες μας,
νά γυρεύουμε
τήν κατάλληλη βίδα
κάτω απ' το σοφά
για ώρες

Αυτό
μάς δίνει
φερά.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Τα μικρά σκουλήκια του πόνου ακόμη γλιστρούσαν
στο διάφανο αέρα,
Το τρέμισμα πέθανε κι έσθησε και
Κάτι μέσα μας υποκλήθηκε θαθιά μπροστά
στο γεγονός του χειρουργικού τραπεζιού
στο γεγονός του παραθύρου
στο γεγονός του διαστήματος
στο γεγονός του άσπαστου
μέ τις τέσσερες λεπίδες.

Ή σιωπή ήταν άπαραδίαστη
σάν την επιφάνεια του καθρέφτη.

Μόλο που θέλαμε νά ρωτήσουμε
Που κυλούσε το αίμα
Και
*Αν ήσουν νεκρή ακόμη,
άγαπημένη.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Έδω στη σκέπη του Κυρίου αναπαύονται

οι γλώσσες των ζητιάνων,
τά πνευμόνια των στρατηγών,
τά μάτια των πληροφοριοδοτών,
τά δέρματα των μαρτύρων.

στο απόλυτο
των φακών του μικροσκοπίου.

Ξεφυλλίζω φέτες σηκωτιού Παλαιάς Διαθήκης,
στ' άσπρα μνημεία έγκεφάλου διαβάζω
τά ιερογλυφικά
της παρακμής.

Ίδού, Χριστιανοί,
Ουρανός, Κόλαση και Παράδεισος
σέ μπουκάλες.
Κι όχι θρήνος
ούτε καν στεναγμός.
Μονάχα ή σκόνη δογκάει.
Βουδή είναι: ή Ιστορία
στριμωγμένη
σέ τριχοειδή άγγεια.

Ή Ισότητα βουδή. Ή αδελφότητα βουδή.

Κι από τις τρίχρωμες σημείες των θανατερών παθών
έμεις μέρα τή μέρα
τραβάμε
κλωστές σοφίας.

Α Ρ Π Α

Ήπ' όλα τά έγχορδα όργανα μ' άρέσει
ή άρπα ή άπλωμένη από χέρι σέ χέρι
Ήπό αίμα σέ αίμα. Ήπό καταστροφή σ' άπελευθέρωση.
(Ήπό

λάθος σέ τελειότητα.
Ήπ' όλα τά έγχορδα όργανα μ' άρέσει
ή άρπα ήης θεραπείας
Ή μουσική της ήχει στο θαθό κέντρο του ανθρώπου.
Κι ό Βασιλιάς Δαβίδ τήν παίζει,
Αυτός που ποτέ δέν ήταν,
Αυτός που πάντα θά είναι όταν τό κερλί
λειώνει ή σάρκα
σηκώνεται απ' τό κόκκαλο.

Α Γ Α Π Η

Δυό χιλιάδες τσιγάρα.
Έκατό μίλια
άπό τοίχο σέ τοίχο.
Μιά αιώνητητα και μισή άγρύπνια.
πιό άγραφή απ' τό χιόνι.

Τόνοι λέξεις
παλιές σάν τά σημάδια
ένος παλτύποδα στην άμμο.

Έκατό διβλία που δέ γράψαμε.
Έκατό πυραμίδες που δέ χτίσαμε.

Σκουπίσματα.
Σκόνη.

Πικρή
σάν τό άρχίνισμα του κόσμου.

Πίστεψέ με όταν λέω
ήταν όμορφα.

Ω Δ Η Σ Τ Η Χ Α Ρ Α

Ήγαπās μονάχα

δταν ἀγαπᾶς μάτια.

Δοκίμασε ἕναν ἄλλο ραδιοαἰνευτή
δταν δέκα ἔχουν ἀποτύχει,
πάρε διακόσια κουνέλια
δταν ἕκατ' ἔχουν πεθάνει:
μονάχα αὐτὸ εἶναι ἐπιστήμη.

Ρωτᾶς τὸ μουσικό.
Ἔχει μόνο ἕνα ὄνομα:
πάλι.

Στὸ τέλος
ἕνα σκυλί κουβαλάει στὰ σαγόνια του
τὴν εἰκόνα του μὲς στὸ νερό,
ἄνθρωποι διδώνουν τὸ νέο φεγγάρι,
σ' ἀγαπάω.

Σὰν καρυάτιδες
τὰ ὑψωμένα μας χέρια
δαστοῦν ψιγὰ τὸ γρανιτένιο φορτίο τοῦ χρόνου

καὶ νικημένοι
πάντα θὰ κερδίζουμε.

Λ Ι Μ Α Ν Ι

Ἄλλὰ ἡ θάλασσα μετρήθηκε
κι ἀλυσοδέθηκε στὴ γῆ.
Κι ἡ γῆ μετρήθηκε
κι ἀλυσοδέθηκε στὴ θάλασσα.

Καθῆλωσαν
γέρανους, ἰσχνούς ἀγγέλους,
λογάρισαν
τὸ θρῆνο τῶν χειμερίων σειρήνων,
προεΐδαν
τὴ νευρική ἀνησυχία τῶν σηματοδύρων,
σχεδίασαν
τὸ λαβύρινθο τῶν δρόμων γύρο στὸν κόσμο.

Κατασκεύασαν
τοὺς Μνιώταυρους τῶν πλοίων.

Ἀνακάλυψαν πέντε ἠπείρους.

Ἡ γῆ μετρήθηκε
κι ἀλυσοδέθηκε στὴ θάλασσα.
Κι ἡ θάλασσα μετρήθηκε
κι ἀλυσοδέθηκε στὴ γῆ.

Ἄ,τι ἀπόμεινε
εἶναι ἕνα μικρὸ σπῆτι πάνω ἀπ' τὸ κανάλι.
Ἄνας ἄντρας ποὺ μίλησε μαλακά,
μιὰ γυναίκα μὲ δάκρυα στὰ μάτια.
Ἄ,τι ἀπόμεινε εἶναι ἡ δραδινὴ λάμπα,
ἡ ἠπειρος τοῦ τραπεζιοῦ.
τὸ τραπεζομάντηλο, ἕνας γλᾶρος ποὺ δὲν πετάει νὰ φύγει.

Ἄ,τι ἀπόμεινε
εἶναι ἕνα φλυτζάνι τσάι,
ὁ πιὸ θαθὺς ὠκεανὸς τοῦ κόσμου.

Τ Ο Δ Α Σ Ο Σ

Ἄνάμεσα οτοὺς πρωταρχικοὺς θράχους
ὅπου τὰ πνεύματα τῶν πουλιῶν
ραγίζουν τοὺς γρανιτένιους σπόρους
καὶ τ' ἀγάλματα τῶν δέντρων
μὲ τὰ μαῦρα τους χέρια
ἀπειλοῦν τὰ σύννεφα,

ξαφνικά
φτάνει μιὰ δουή,
σάν ἡ ἱστορία
νὰ ξεριζώνεται,

τὸ χορτάρι ἀνατριχιάζει,

Υ Δ Ρ Ι Α

Π Ε Τ Ρ Ω Ν Ι Ο Σ

Ἦ ἀκρογιαλὶ...

Ἦ ἀκρογιαλὶ πιὸ γλυκὸ μου ἀπ' τὴ ζωὴ μου, ὦ θά-
(λασσα! Καλότυχος
ποὺ πιὰ μοῦ δόθηκε στοὺς τόπους μου νὰ ξαναρθῶ!

Ἦ μέρα ὥρα! Ἔδω σ' αὐτὰ τὰ μέρη κάποτε
μὲς στὸ νερὸ ἀλλάζοντας τὰ χέρια τάραξα τίς Ναϊάδες!
Νὰ ἡ λιμνούλα τῆς πηγῆς, ἐκεῖ τὸ στῆθος ἔβγαλε τὰ
(φύκια
ἐδῶ ἡ ἀπομερὶὰ ἡ δική μου γιὰ τίς σιωπηλὲς ἐπιθυ-
(μίες.

Ἔβλεπα· κι οὔτε ποτὲ ποὺ πιὸ κακὴ μου μοῖρα
ὄχι μὲ ἀρπάξει αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔδωσε ὥρα παλιά.

Μετάφρ.: ΣΩΚΡ. Α. ΣΚΑΡΤΣΗΣ

οἱ δράχοι τρέμουν,
ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς σκάει

καὶ φυτρώνει

ἕνα μανιτάρι,

τεράστιο σὰν τὴν ἴδια τὴ ζωὴ,
γεμισμένο μὲ δισεκατομμύρια κύτταρα
τεράστια σὰν τὴν ἴδια τὴ ζωὴ,
αἰώνια,
νερένια,

δγαίνοντας στὸν κόσμο γιὰ πρώτη

καὶ τελευταία φορὰ.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΜΙΑΣ ΝΕΚΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀγόρι.
Αὐτὸ εἶναι ἕνα κορίτσι.

Τὸ ἀγόρι ἔχει ἕνα σκύλο.
Τὸ κορίτσι ἔχει μιὰ γάτα.

Τί χρῶμα εἶναι ὁ σκύλος;
Τί χρῶμα εἶναι ἡ γάτα;

Τὸ ἀγόρι καὶ τὸ κορίτσι
παίζουν μπάλλα.

Ποῦ κυλάει ἡ μπάλλα;

Ποῦ εἶναι θαμμένο τὸ παιδί;
Ποῦ εἶναι θαμμένο τὸ κορίτσι;

Διαβάστε
καὶ μεταφράστε
σὲ κάθε σιωπὴ καὶ σὲ κάθε γλώσσα!

Γράψτε
ἔσεῖς ποῦ
εἶστε θαμμένοι!

Μετάφρ. ἀπ' τ' ἀγγλικά: ΣΩΚΡ. Α. ΣΚΑΡΤΣΗΣ

Ἄ Μίροslav Holub εἶναι ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ σπουδαίους
ποιητὲς τῆς σύγχρονης Τσεχοσλοβακίας καὶ μαζί ἀπὸ τοὺς
πιὸ μεγάλους τῆς ἐπιστήμονες. Ἡ ἐπιστήμη κι ἡ ποιητικὴ
του εἶναι σύγχρονες μορφές καὶ κάνουν δυνατὴ μιὰ ποιη-
τικὴ γλώσσα, ποὺ στὴν ἀρχέγονη μορφή της δέχεται καὶ
δικαιώνει τὰ ἐπιστημονικὰ σχήματα καὶ τὴ σύγχρονη προ-
γματικότητα: μένει στὴν οὐσία της ἡ παλιά, ἀνθρωπινὴ
γλώσσα ποὺ χαίρεται νέα ζωὴ. Κι ὅπως λέει ὁ ἴδιος, θὰ
ἴπρεπε ὁ κόσμος «νὰ διαβάξει τόσο φυσικὰ τὰ ποιήματα,
ὅσο διαβάξει τίς ἐφημερίδες ἢ πάει στὸ ποδόσφαιρο. Ὄχι
νὰ τὰ θεωρεῖ τίποτα πιὸ δύσκολο ἢ ἐκθηλωμένο ἢ σπου-
δαῖο».